

SZERBIA/VAJDASÁG

Pristina nem akar tárgyalni a Szerb Községek Közösségéről

Elmarad a jövő hétre Brüsszelben tervezett újabb magas szintű tárgyalási menet Belgrád és Pristina között. Marko Đurić, a Koszovói Iroda vezetője az este kijelentette: a szerb küldöttség hétfőn Brüsszelbe utazik, hogy a koszovói szerb vagyon visszaszámoltatásának műszaki tárgyalásait folytassa. Előzőleg Avdullah Hoti koszovói miniszterelnök kijelentette, nem tudja, hogy megtartják-e hétfőn a találkozót, „mert Szerbia követelte, hogy Koszovó fejezze ki készségét, hogy végrehajtsa a SZO létrehozásáról szóló megállapodást”, míg Koszovó számára ezt a témát lezárták a 2013-as megállapodással. A koszovói politikusok véleménye szerint a Szerb Községek Közösségének nem lehet végrehajtói mandátuma, a megállapodások értelmében viszont a SZO-t illetően az ellenőrzés a gazdasági fejlesztés, az oktatás, az egészségügy és a szociális védelem területén, továbbá saját elnöke, képviselő-testülete és tanácsa lenne. A szerb fél véleménye szerint ennek a megállapodásnak az érvényesítése az előfeltétele a párbeszéd folytatásának egyéb témákról, mint pl. a vagyon kérdése...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videó: Online folytatódott a hétvégén a XXIV. Szabadkai Nyári Akadémia

A 24. Szabadkai Nyári Akadémia részeként a résztvevők matematika, mesepedagógia, valamint a képzőművészet oktatásának területén fejleszthették tudásukat. Az esemény szervezője a Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete volt. Mintegy 50 óvodapedagógus, osztálytanító, és matematikatanár vett részt a hétfői képzésen. Három témakör szerepel a Nyári Akadémia programjának a folytatásában, ezek: Alkotni jó!; Mesepedagógia és Matematika tanulása...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Padé: Keszég Károly Emléknep

Ünnepélyes keretek között adták át ma délután Padén a Takáts Rafael Magyar Kultúrkör nyári színpadát, amely a Magyar Nemzeti Tanács támogatásának köszönhetően épülhetett meg a kultúrkör székházának udvarán. Az eseményre a Keszég Károly Emléknep keretében került sor, amelyen átadták az idei Közegellenállás riportpályázat díjait is. Az emléknep programja a hagyományokhoz híven ezúttal is gyászmisével kezdődött a helyi kápolnában, majd Keszég Károly sírjának megkoszorúzásával folytatódott. Máriás Endre, a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete elnöke és Tóth Lívia, a VMÚE alelnöke bemutatták a Közegellenállás riportpályázat második évtizedének díjazott írásait tartalmazó Útravaló című kötetet, amely a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet gondozásában látott napvilágot. Ezt követően átadták az idei riportpályázat díjait is...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Megkezdődött a HegyesiLITERATúra 2020

A hagyományokhoz híven a könyvtár falán található emléktábla koszorúzásával kezdődött a Hegyesi LITERATúra idei rendezvénysorozata. Valójában a nagy hagyományokkal bíró Csépe-emléknepok kezdődtek meg, a rendezvénysorozat az utóbbi években folyamatos átalakuláson ment keresztül, de mindig is egy vajdasági irodalmi találkozó helyszíne volt ilyenkor Kishegyes. A programot ez alkalommal a 75 éves Magyar Szó fotókiállításának bemutatása előzte meg. Ninkov Kovacev Olga művészettörténész, az MTA külső köztestületének tagja a könyvbemutatón a jugoszláv kerámiaművészet alakulástörténetét idézte, melynek kultikus helyszíne Kishegyes, Nemes Fekete Edit szülőfaluja. A könyv elején egy tanulmányt olvashatunk, amely a művész nő kishegyesi gyermekeveit foglalja magában. A második rész az újvidéki Iparművészeti Iskolában töltött időszakról és a kishegyesi Kerámia Művésztelepről szól. [...] Délelőtt az Aranyeső vers- és prózamondó találkozó valamint a X. Arcok Üveg Mögött műfordítások vers- és prózamondó találkozója következik, a Kishegyesi Könyvtár és a Vajdasági Magyar Versmondók Egyesülete közös szervezésében. Az ezt követő ünnepi műsorban fellépnek az Aranyeső vers- és prózamondó találkozó díjazottjai...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Befejeződött a Vajdasági Magyar Jogász Egylet ifjúsági szakmai hétvégéje

A Vajdasági Magyar Jogász Egylet szeptember 25-e és 27-e között Ifjúsági Szakmai Hétfégét tart a Tarcal-hegységen található Ceptor Andrejlje konferenciaközpontban. Szedlár Erich, az esemény egyik szervezője elmondta, hogy a rendezvény a korábban megszervezett konferenciák és a tavalyi nyári egyetem folytatása. A vendégek számát lecsökkentették, de az előadások

hozzáférhetőek voltak a VMJE Facebook-oldalán élő közvetítésben – ezek utólag is megtekinthetőek az egyesület közösségi idővonalán. [...] A Magyarországon végzett jogászoknak a szerb nyelvvel van nehézségük, a Szerbiában végzett jogászoknak pedig a magyar terminológia megismerése okoz gondot. Dr. Dudás Károly, a Jogtudományi Kar oktatója, az MTA külső köztestületének tagja, valamint a jogászshétvége egyik előadója szerint minden itthon végzett jogász számára kihívás a magyar szaknyelv. A vajdasági magyar jogász a szakmai kérdésekről szerbül gondolkodik, anyanyelven elsajátítani a szakkifejezéseket többletmunkát jelent, de megéri...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Tanulmányok: A téma aktualizálása

Az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Kara Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének egyik folyóirata a Tanulmányok, amelynek évente két száma jelenik meg. Az idei első száma (2020/1) hagyományosan irodalmi és a nyelvtudományi témákkal foglalkozó dolgozatokat közöl, illetve olyan tanulmányokat is, amelyek az említett két diszciplína határtudományainak minősülnek. A 2020/1-es szám öt tematikus egységre bomlik, amelyben nyolc tanulmány és két kritika olvasható. Ez alkalommal a Nyelvészet, pragmatika, pszicholingvisztika a legnagyobb terjedelmű. A Tanulmányok idei első száma több olyan tanulmányt is tartalmaz, amely korábbi kutatások folytatásaként, kiegészítéseként jelent meg. Viszont, ami a kötet valamennyi dolgozatára jellemző, hogy kutatási témájukat aktualizálják, a jelenre, a kor emberére reflektálva mutatják be...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Pacsér: Bemutatták Papp László Fehérre meszelt élet című könyvét

Sok adatközlő és még több érdeklődő jelenlétében mutatták be Papp László Fehérre meszelt élet – Život okrečen u belo című, pacséri szállások-pačirski salaši alcímet viselő kétnyelvű könyvét. A részletes kiadvány a XIX. és XX. századbeli pacséri szállásokat mutatja be egykori szállástulajdonosok, illetve azok leszármazottai közlésére hagyatkozva. Az ő jó voltukból olvashatunk hiteles történeteket az egykori tanyai életről, egy-egy szállás keletkezéséről és megszűnéséről, az ottani gazdálkodásról, az épületek jellegzetességeiről számos fényképpel kiegészítve. A könyvbemutatót alkalmi műsorral tették emlékezetesebbé a helybeli iskola diákjai, valamint a Pacséri Magyar Dalkör - citerazenekar és vegyes kórus...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Magyar vonatkozású történelmi és művelődéstörténeti filmek ciklusa kezdődik a szabadkai Népkörben

Filmtükroön innen és túl elnevezéssel indít ismeretterjesztő filmsorozatot a szabadkai Népkör Magyar Művelődési Központ a héten, csütörtökön 19 órától. Az elkövetkező őszi és téli időszakban magyar vonatkozású történelmi és művelődéstörténeti ismeretterjesztő dokumentumfilmeket mutatnak be. A filmprogram válogatója és a vetítések moderátora Siflis Zoltán Balázs Béla-díjas dokumentumfilm-rendező. A vetítéssorozat első alkotása Zámbozszi Ákos rendező A magyar Olimpiász című színes magyar ismeretterjesztő filmje, amit idén mutattak be. [...] A magyar Olimpiász című 52 perces film valamennyi fellelhető emlék és fotó bemutatásával, az eredeti, ma is létező helyszíneken forgott, emléket állítva annak a méltatlanul elfeledett Vermes Lajosnak, akinek a modernkori olimpiákat megelőző Palicsi Játékokat köszönhetjük...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Fiumében ülésezett a HMDK országos elnöksége

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) a fiumei Anna-villában tartotta meg sörös elnökségi ülését. Fiume/Rijeka mindig is fontos volt a horvátországi magyarság számára, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a tenger melléki város vonzáskörzetébe tartozó Abbáziában (Opatija) alakult meg a HMDK egyik első alapszervezete 27 évvel ezelőtt. Az országos szervezet elnöke számolt be az aktualitásokról, és a jövőbeli tervekről is értekeztek a jelenlévők...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Továbbra is Lehocki-Samardžić Anna a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék vezetője

Az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Magyar Nyelv és Irodalom Tanszékének élére ismét Lehocki-Samardžić Annát nevezték ki, aki 2018-tól két évig már vezette a tanszékot, és a megalakulása óta itt dolgozik. Jelenleg docensként dolgozik itt és nyelvészeti tárgyakat oktat, ezenkívül szakfordítást is tanít már tizenkét éve, ez a tanszék legrégebbi kurzusai közé tartozik. Újabb kinevezésével kapcsolatban elmondta, az eszéki magyar tanszék tizenkét éve működik. A régi/új tanszékvezető a most kezdődő megbízatásának a középpontjába a tanszék profiljának átszervezését helyezte: fordítói képzés indítása és megszervezése a mesterfokon, az alapképzési szinten pedig a magyar ajkú diákok számára kidolgozott ún. 2. modul átdolgozása és kiegészítése lesz a fő feladata. A horvátországi magyar közösséggel való kapcsolat eddig is sokat jelentett a tanszéknek, ez segítette a tanszék működését és fennmaradását, ezért a jövőben is számít e közösség támogatására...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Interjú Demcsák Csabával, Magyarország zágrábi nagykövetével

Magyarország zágrábi nagykövete, dr. Demcsák Csaba fél éve érkezett meg a fővárosba és kezdte meg négy évre szóló küldetését. Lapunknak adott exkluzív interjújában részletesen beszámolt az elmúlt időszakról, valamint a két ország kapcsolatait érintő aktualitásokról. A két ország együttműködésének több olyan főbb iránya van, melyek mentén gondolkozunk. Az egyik ilyen a közlekedés fejlesztése. A másik fő irányvonal az energetika, melyben nagyon nagy sikert értünk el, hiszen a Krk szigetén létesült cseppfolyós gázlefejtőben jelentős kapacitásokat kötött le két nagy magyar cég is. Valóban, kulturális téren is nagyon széles az együttműködés a két nemzet között, sőt engedje meg, hogy megragadjam az alkalmat, és bejelentsem legújabb közös kulturális projektünket, mely egy olyan művészeti kiállítás, ami a horvát-magyar együttélés 800 évét dolgozza fel...” Forrás: Kepesujtsag.com: [teljes cikk >](#)

Újbezdáni egyesületünk jubileumi ünnepe

Szombaton tartotta évfordulós ünnepségét újbezdáni művelődési egyesületünk. A Szivárvány népdalkör megalakulásának a 40., a Kubikos tamburazenekar a 20., a Komikus Színjátzó Csoport pedig 10. évfordulóját ünnepelte. Több évtizede annak, hogy valamilyen formában művelődési élet folyik Újbezdánban. Azt is elmondta, mindhárom csoport heti rendszerességgel gyakorol hozzáértő vezetőkkel – a színjátzókat Gál Livia, a zenekart Dudás István, az énekkart pedig Tomkó Sarolta vezeti –, hogy elérjék azt a magas szintet, amit a vasárnapi ünnepség közönsége is láthatott az újbezdáni Magyarok Otthona udvarában...” Forrás: Kepesujtsag.com: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kolostor alapkövetés Burgenlandban

Szombaton a burgenlandi Mosonszentandrás/St. Andrä am Zicksee tartották meg a görög-ortodox kolostor alapkövetésének ünnepségét. Az egyház adományokkal finanszírozza az építkezést, amibe hét millió eurót fektetnek be. Az osztrák és közép-európai első ortodox kolostor építésének megkezdése, amely az osztrák görög ortodox metropolisz és az eisenstadti katolikus egyházmegye közös projektje, „történelmi napja a Krisztus Egyházának akarata szerinti egységének, közös jövőképének” – mondta a metropolit Arsenios az alapkövetésnél...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Megnyílt a hatodik Vienna Contemporary

Négy napon át várja a művészet iránt érdeklődőket a kortárs művészeti vásár Bécsben, a Marx Halle-ban. Magyar művészek munkáit is kiállítják a fővárosban megrendezett seregszemlén, amelyet még vasárnapig lehet megtekinteni. A nemzetközi vásáron évek óta kiállít Magyarországról a „Kisterem”, a „Molnár Ani Galéria”, valamint a „Vintage Galéria” is. Az idén a járvány miatti korlátozások kapcsán bár a galériák munkatársai nem jöttek ki személyesen, ennek ellenére a kínálatukat megtalálják a vásárban. Ligetfalvi Gergely, művészettörténész a magyar kiállítási anyagokról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Ars Docendi állami kitüntetés

Öt egyetem 26 tanárának ítelték oda a nyolcadik „Ars docendi” állami kitüntetést. A díjat az egyetemeken, a műszaki főiskolákon, a tanárképző főiskolákon és a magánegyetemeken nyújtott kiváló tanításért ítélik oda. Ezúttal összesen 155 beadvány érkezett – minden eddiginél több. Az ARS DOCENDI díjakat Heinz Faßmann oktatási miniszter adta át, amelynek a helyszíne az Aula Der Wissenschaften, azaz magyarul a Tudományok Díszterme volt. Az ünnepségen ezúttal ott lehetett Tóth Erzsébet Fanni is a díjazottak között. A kategória, amelyen belül Tóth Erzsébet Fanni kurzusa a 2020-as év három legjobbjá közé került a következő: „A tanulás eredményorientált vizsgakultúrájának és annak a kurzuson belüli megalapozottsága...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Választási térkép: A PSD visszaszorult a megyeszékhelyeken

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) több megyeszékhelyen győzött, mint a Szociáldemokrata Párt (PSD), három megyeszékhely élére pedig RMDSZ-es polgármester került (Marosvásárhelyen Soós Zoltán függetlenként nyert) – derül ki a vasárnapi helyhatósági választások részleges eredményeiből. A polgármesteri tisztségek pártok szerinti eloszlása a következő a G4media összesítése szerint. [...] Az RMDSZ négy megyei tanácselnöki tisztséget szerzett a vasárnapi helyhatósági választásokon (eddig 5 megyét vezethetett), a Szociáldemokrata Párt (PSD) pedig elveszített több tanácselnöki mandátumot a Nemzeti Liberális Párt (PNL) javára a részleges eredmények szerint. [...] A választás kimenetelét befolyásoló bűncselekmények, súlyos szabálysértések nem történtek a vasárnapi romániai helyhatósági választásokon...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Két százalékkal alacsonyabb a magyarok részvétele a vasárnapi megmérettetésen az országoshoz képest

Mintegy két százalékkal elmarad a magyar választópolgárok részvétele a többségi lakosságéhoz képest a vasárnap este lezárult romániai helyhatósági választáson. Az Országos Választási Iroda (BEC) által a 21 órás urnazárás után közzétett adatok szerint országos szinten 46,02 százalékos részvételt mértek az önkormányzati megmérettetésen. Hegedüs Csilla, az RMDSZ szóvivője a szövetség kolozsvári elnöki hivatalában berendezett eredményváróján a Krónika kérdésére elmondta, a becsült magyar részvétel 44,6 százalékos. Közölte, a nap folyamán felzárkóztak a magyar közösségek, viszont például a Székelyföldön alacsony maradt a részvétel az országos adatokhoz képest...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Miért foglalták el a politikusok a templomaink első sorait?

„Sajnálatos, hogy templomainkban helyt nyer a választási kampány.” Tőkés László az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke szeptember 19-én Nyilatkozatot és felhívást tett közzé Nagyváradon a szeptember 27-ei romániai önkormányzati választások tárgyában. A Nyilatkozat és a felhívás szövege nagymértékben a vajdasági/délvidéki helyzetre is vonatkoztató. – Az utóbbi időben templomaink és iskoláink – lásd Reményik Sándor vonatkozó versét – gyakran szolgálnak helyszínül a szinte leplezetlen választási és pártpropagandának. Ennek lehetünk tanúi – példának okáért – a múlt vasárnapi ákosi (Szatmár megye) templomszentelésén, valamint a múlt hétfői nagyvárad-olaszi iskolai évnnyitón...” Forrás: Delhir.info: [teljes cikk >](#)

Választások: Döntött a kormány: munkaéveket lehet vásárolni?

Szolgálati időt vásárolhatnak azok a nyugdíjba készülő polgárok, akik elérték a nyugdíjkorhatárt, ám nincs meg a nyugdíjazáshoz szükséges minimális munkaévük – ismertette pénteken a csütörtök késő esti kormányülés egyik fontos döntését Ionel Dancă, a miniszterelnöki kancellária vezetője. Mint részletezte, a most elfogadott sürgősségi kormányrendelet az állami nyugdíjakra vonatkozó, 2010/263-as számú törvényt módosítja. Elmondása szerint amúgy legtöbb hatévnyi szolgálati időt lehet vásárolni, és az országos minimálbérnek megfelelő társadalombiztosítási hozzájárulást lehet utólag befizetni...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Így újul meg Erdély egyik leghíresebb magyar iskolája

Folyamatban van Marosvásárhely leghíresebb iskolájának, az 1557-ben létrehozott Bolyai Farkas Elméleti Líceumnak, illetve a Marosvásárhelyi Református Kollégiumnak otthont adó épület felújítása. Az ingatlan-együttes tulajdonosa az Erdélyi Református Egyházkerület. A bentlakásban már befejeződtek a munkálatok, körbejártuk az épületet. Az épület felújítása során az iskola eredeti építészeti jellegzetességeit is figyelembe vették, erről tesznek tanúságot a fából készített ajtók is...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Megnyílt Csíkszeredában az egyetlen „álló maradt” erdélyi magyar könyvvásár

A budapesti és a kolozsvári Ünnepi Könyvhét elmaradása, valamint a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár bizonytalan idei megrendezése miatt az „egyetlen állva maradt” könyves eseménynek nevezték a Csíkszeredai Könyvvásárt a rendezvény megnyitóján felszólalók csütörtökön. A sepsiszentgyörgyi Folker Zenekar szabadtéri gyermekkoncertjével kezdődött csütörtök délután az ötödik alkalommal megszervezett Csíkszeredai Könyvvásár, majd a hivatalos megnyitó előtt bemutatták a száz kötetesre tervezett Székely Könyvtár sorozat új kötetét...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Videó: Az asszony verve jó? – László Éva pszichológus a Nézőpontban

László Éva pszichológus, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem oktatója, a Nők az Erőszak Ellen ARTEMIS Egyesület egyik alapító tagja lesz a Székelyhon TV Nézőpont című műsorának meghívottja. Nemrég napvilágra került eset apropóján született meg a műsor ötlete: Kolozsváron egy egyetemi tanár percekig verte-rugdosta a barátnőjét nyílt színen és ezt utcai kamera is rögzítette. Az eset kapcsán döbbenetes kommentek születtek a közösségi oldalon, sokan az áldozatot hibáztatták „egy egyetemi tanár csak tudja, hogy mit miért csinál” alapon. A családon belüli erőszak következményeiről, többek között a gyerekekre tett hatásáról beszél a szakember...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: dr. Soós Annával, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettesével

Dr. Soós Anna rektorhelyettesével, az MTA külső köztestületének tagjával, Románia listavezető egyeteme magyar tagozatának vezetőjével erről, de kézdivásárhelyi emlékekről és kolozsvári sikerekről is beszélgettünk. [...] Már említettem, hogy álmaim egyik városa Kolozsvár volt, és az ember nehezen adja fel az álmaikat. Vártak engem az egyetemre már 1991-ben is, akkor magánéleti okokból még nem vállaltam. Másodszor akkor hívtak, amikor a BBTE-n beindult a magyar nyelvű informatikusképzés. Az első évemet, az 1996–97-es tanévet még a Mikó és az egyetem közötti ingázással töltöttem, mert Kolozsváron nem volt, aki mesterséges intelligencia és logikai funkcionális programozás tárgyat tanítson. Bár az elmúlt években is folyamatosan emelkedett a jelentkező

diákok száma, idén kiugróan magas számokat, mintegy negyvenszázalékos növekedést regisztráltunk. Magyarázatom is van rá: ült a végzős középiskolás az otthoni számítógépe előtt, ide is bejelentkezett, meg oda is. Még mindig olcsóbb volt kifizetni a jelentkezési díjakat, mint elutazni egyik-másik egyetemi központba, ahogy az korábban zajlott. [...] Nagy szükség lenne például középiskolai informatikanárookra, akik megfelelő pedagógiai csomaggal állnak a diákok elé. Mert több mint négyszázan végeznek ugyan nálunk az informatikán, de talán egy százalékuk választja a tanári pályát. [...]Az új rektor, Daniel David érkezése után bekerült például az egyetem címerébe az 1581-es dátum, ezáltal kiemelt fontosságot nyert Báthory István alapítólevele, amellyel Erdély fejedelme akadémiai rangra emelte a kolozsvári Jezsuita Nagykollégiumot. Ezzel gyakorlatilag a közös múlt vállalásának azonos platformjára kerültünk...” Forrás: Erdely.ma: [teljes cikk >](#)

A szenvedélyes igazságkereső és hiteles ellenzéki – Balázs Imre József irodalomtörténész a 75 éve született Cs. Gyimesi Éváról

Írásait szenvedélyes igazságkereső magatartás és kritikai töltet jellemezte, sokak számára meghatározó tanáregyéniség volt, egyike azoknak a hiteles ellenzéki értelmiségieknek, akik nélkül a rendszerváltáskor nem állt volna készen egy olyan fogalmi és értelmezési keret, amely révén valódi változásokat lehetett kezdeményezni Erdélyben – jellemezte a Krónikának a 75 éve született, 2011-ben elhunyt Cs. Gyimesi Éva kolozsvári nyelvész, irodalomtörténész-professzort Balázs Imre József irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja. Az irodalomtörténész arra is kitért, hogy Gyimesi 1983-as Teremtett világot, amely több irodalmárgeneráció számára vált megkerülhetetlen szakmai bevezetővé az irodalomba. Ehhez mérhető hatást ért el Gyöngy és homok című könyve is, amelyet az 1980-as években írt, és amely a transzilvanizmus akkurátus kritikai elemzését tartalmazta, voltaképpen a transzilvanizmus által kínált magatartásformák időszerűségét is mérlegelve a nyolcvanas évek diktatúrájának kontextusában” – mondta az irodalomtörténész...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Trianonnal kapcsolatos nőrsokról közöl novellasorozatot a Litera

Határon túli kötődésű szerzőktől kért novellákat a magyarországi Litera irodalmi portál Trianoni nőrsok című sorozatához, amelynek többek között Iancu Laura csángó költő, Józsa Márta kolozsvári származású író, szerkesztő és Szabó T. Anna kolozsvári származású költő, író is része. A meghívásos pályázat nyertese kapja a két év kihagyás után ismét kiosztott 2020-as Litera-díjat...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Serestély Zalán és Sánta Miriám kapta a Szárhegyi Írótabor díjait

Debüt kategóriával bővült a két évente megrendezett Szárhegyi Írótabor tíz éves Csiki László-díja, írja a Helikon internetes oldala. A XII. Gyergyószárhegyi Írótaborban szombat este Kolcsár Béla, a Gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ vezetője és Lövétei Lázár László költő osztotta ki az elismeréseket. A Csiki László-díjat Serestély Zalán költő érdemelte ki közös hűlés című kötetéért, debüt-díjban Sánta Miriám részesült Hétfőn meghalsz című kötetéért. Mindkét verseskötet a kolozsvári Erdély Híradó Kiadónál jelent meg 2019-ben...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

52 ezer diák esett ki a távoktatásból a koronavírus első hullámának idején

Az oktatási minisztérium elemzői kiderítették, a koronavírus-járvány első hulláma során 52 ezer tanuló nem részesült semmilyen oktatásban, 128 ezer diák pedig internet nélkül volt kénytelen tanulni. A tárca vezetése nem verte nagy dobra az adatokat, inkább a saját elemzői ellen támadt. Ez az ország összes tanulójának 7,5 százaléka. Ez azt jelenti, sem az interneten, sem feladatlapokon és a tanárral való telefonbeszélgetésen keresztül sem tudtak bekapcsolódni a járvány miatt bevezetett távoktatásba. A pedagógusok egyszerűen elvesztették a kapcsolatot ezekkel a diákokkal. Az oktatásból elsősorban a leszakadó régiókban élő és a szociálisan hátrányos helyzetű családokból származó gyerekek maradtak ki...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

A kisebbségek tagjai is kipróbálhatják az elektronikus népszámlálást

Vasárnapig a nemzeti kisebbségek tagjai is kipróbálhatják az individuális elektronikus népszámlálás próbaverzióját. Erre Bukovszky László kisebbségi kormánybiztos hívta fel a figyelmet a közösségi hálón. Bukovszky elmondása szerint az alkalmazás több nyelven is elérhető, az elektronikus űrlap kitölthető volt magyar, roma, ruszin, ukrán, német, angol és francia nyelven is. A 2021-es népszámlálás során az állampolgárok egy második nemzetiséget is feltüntethetnek majd...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kitelepítések, áttelepítések, reszlovakizáció egy szlovák történész szemével

A címben említett fogalmak a felvidéki magyarok máig fel nem dolgozott traumái, melyeket súlyosbít az a tény is, hogy a Beneš-dekrétumok napjainkig érvényben vannak. De vajon hogyan látja ezt itt és most a másik fél? Tomáš Černák a pozsonyi Comenius Egyetem Filozófiai Kara Szlovák Történelem Tanszékének történésze, aki a 20. századi szlovák történelemmel, az 1945 utáni

csehszlovákiai eseményekkel foglalkozik, s akit az Aktuality.sk számára a német és a magyar lakosság kitelepítésének témájáról Ivana Hečková kérdezett. Az alábbiakban a beszélgetés rövidített változatát közöljük. [...] Sok szlovák politikus tekintette ezt úgy, hogy végre megfizetnek a magyaroknak minden sérelemért, melyeket a magyarosítással, 1938-ban vagy a második világháború alatt elkövettek Dél-Szlovákiában. Úgy tekintették, mint soha vissza nem térő alkalmat arra, hogy megszabaduljunk tőlük...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Szélsőségest hívott trianonozni a Csemadok

A Csemadok Nógrádi Területi Választmánya a Fülekpüspökiben október 4-ére szervezett Trianon-megemlékezésre az antiszemita és szélsőséges kijelentéseiről ismert Raffay Ernő magyar történészt hívta meg előadni. Raffay a kilencvenes években az Antall-kormány honvédelmi államtitkára volt, ma pedig úgy látja, Csehszlovákia szétválásakor Magyarországnak katonailag le kellett volna rohannia Szlovákiát, hogy akár háború árán is visszaszerezze az egykori területeinek legalább egy részét. Raffay egyébként idén a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét kapta meg augusztus 20-i alkalmából, ami miatt Szvák Gyula történész professzor tüntetőleg visszaadta az érdemrendet...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

A pozsonyi Magyar Kulturális Intézet szimpóziuma

A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma szervezésében, a pozsonyi Magyar Kulturális Intézet őszi rendezvénysorozatának (Több mint szomszéd) részeként valósult meg kedden ez a szimpózium, amelynek történész és irodalmár résztvevői voltak. [...] A legérdekesebb előadást mégis egy vegyész tartotta: Grosschmid Péter. Ő Madách Imre bátyjának, Madách Károlynak az ükunokája, és családi anekdotákkal is fűszerezte mondanóját. [...] Vajon mi köti össze Márai Sándort Madách Imrével? Erre a kérdésre kapásból csakis földrajzi jellegű válasz adható, Alsósztyregova és Kassa említésével, mert irodalmi szempontból kevés közük van egymáshoz. És az is valószínűsíthető, hogy nem lettek volna jóban, ha ismerhették volna egymást. Pedig távoli rokonok voltak...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Budapesti, felvidéki, vajdasági és székelyföldi osztályok a Határtalanul vetélkedő dobogóján

Budapesti, felvidéki, vajdasági és székelyföldi osztályok győzelmével ért véget a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett Nagy Nyári Határtalanul Vetélkedő, amelynek döntőjét a járványhelyzet miatt online tartották. A vetélkedő első helyezettje a budapesti Szent Benedek Középiskola és Alapfokú Művészeti Iskola csapata lett. A második helyen a felvidéki Királyhelmecei Gimnázium végzett, a harmadik helyen pedig holtverseny alakult ki egy vajdasági és egy székelyföldi csapat között: Zentáról a Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium és Kollégium csapata, Csíkszeredából pedig a Márton Áron Főgimnázium csapata nyerte el a bronzérmeseknek járó díjat...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

IV. Radványi Géza Emléknapok

Kassán szeptember 24-26. között került sor a IV. Radványi Géza Emléknapokra, melyeket a Kassai Polgári Klub szervezett. Palenčárné Csáji Ildikó, a Kassai Polgári Klub elnöke üdvözlő szavai után dr. Hetey Ágota, Magyarország kassai főkonzulja köszöntötte a résztvevőket, aki az emléknapok fővédnöke volt. [...] Szeptember 26-án, szombaton délután Radványi Géza emléktábláját koszorúztuk meg a Mészáros utcán, majd a konferencia könyvbemutatóval folytatódott. [...] Dr. Szekfű András Ötvös Anna történész faggatta. 2018-ban jelent meg az Így filmeztünk c. interjúkötet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Felvidéki sorsok, a Kossányiak

Néhány évvel ezelőtt „egy félig elfeledett költő” alcímmel hirdették Kossányi József estjét Budapesten, de a felvidéki előadóművészek jól ismerték, és gyakran mondták is a verseit, hogy ne csupán szülőfaluja, Komáromszentpéter magyar iskolájának neve emlékeztessen a hányatott sorsú költőre. Azon az irodalmi esten ott volt a lánya, Kossányi Katalin, akivel az alábbi interjút készítettem akkor a Kossuth Rádióknak. A Felvidéken született, és ott élt volna boldogan, bár nem tudom, hogy Trianon után milyen boldogan élt, de ahhoz Beneš diktatúrája kellett, hogy elhagyja szülőföldjét. Azért kellett elmennie, mert a csehektől tíz év börtönbüntetést kapott, abból kettőt Lipótváron le is ült, s akkor szökött át Magyarországra, egy Vas megyei községbe: Csepregre. De itt is felfüggesztették a tanári állásából 1948-ban, így még a vasfüggöny leengedése előtt el tudott menekülni, amire édesanyám beszélte rá, noha ő itt maradt öt gyerekkel...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Esztergomban átadták a Szent István-díjat

Esztergomban, a magyar államiság bölcsőjében, Szent István királyunk születésének, koronázásának és halálának helyszínén került sor 18. alkalommal a Szent István-díj átadására. Az idei Szent István-díjat a kuratóriumi tanács a felvidéki Méry Gábor fotóművészeknek, a Méry Ratio Kiadó tulajdonosának ítélte oda. A Méry Ratio Kiadót Méry Gábor fotóművész alapította 1995-ben, melynek kettős, sőt, többes elkötelezettségéről a Somorja–Budapest helységmegjelölés is világosan beszél, s a kiadó programszerű

nyitottságáról is tanúskodik, mellyel – (trianoni) országhatároktól függetlenül – egyszerre kíván a magyar kultúra egészében gondolkodni mind térben, mind időben...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Nem nyitja meg határait az EU az ukrán állampolgárok előtt

Az országban kialakult járványügyi helyzet miatt az Európai Unió (EU) nem nyitja meg határait az ukrán állampolgárok előtt – tudatta szeptember 28-án a Novini Zakarpattya internetes hírportál. Az Európai Tanács július 1-én döntött arról, hogy az unión kívüli országok állampolgárai milyen feltételek mellett léphetnek az EU területére. A rendelet értelmében három kritériumnak kell megfelelni. E szerint a koronavírus-fertőzöttek száma az elmúlt 14 napban 100 000 lakosra nem haladhatja meg az EU országainak adatait vagy alacsonyabbnak kell lennie tőle. Ukrajnában jelenleg ez a mutató hatszor nagyobb a megengedettnél...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Zaharieva a bolgár nyelv oktatásának fontosságáról beszélt Kijevben

Bulgária fel fogja kérni az ukrán kormányt, hogy hajtsa végre a korábban a bolgár nyelv iskolai és egyetemi oktatásáról aláírt jegyzőkönyvet – jelentette ki szeptember 17-én kijevi sajtótájékoztatóján Jekaterina Zaharieva bolgár miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter, akit a zn.ua idéz az UNN nyomán. A bolgár külügyminiszter emlékeztetett, a két ország júliusban írta alá azt a jegyzőkönyvet, amely lehetőséget nyújt nemcsak a bolgár nyelv iskolai tanítására, hanem különböző tantárgyak bolgár nyelvű oktatására is, csak a gyakorlati megvalósítás van hátra. Hangsúlyozni szeretném, hogy a Szófia Egyetemen az ukrán filológiának védett szak státusza van. Ez a státusz lehetővé teszi legalább 10 fős diákcsoportok felvételét évente. Bulgária gondoskodik arról, hogy oktassák az ukrán nyelvet a Szófia Egyetemen” – tette hozzá a miniszter...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Oktatási Minisztérium: a tanárok fizetése 30%-kal több lesz

2021 végéig a tanárok fizetése csaknem 30%-kal nő 2020 augusztusához képest – jelentette ki Szerhij Skarlet oktatási miniszter szeptember 28-án. “A tanárok jövedelme szeptember 1-től már 5,8%-kal nőtt. A bérek január 1-jei növekedésével kapcsolatban a jövedelem további 20%-kal, július 1-jétől további 8%-kal nő. Vagyis 2021 folyamán a tanárok fizetése csaknem 30%-kal nő 2020 augusztusához képest” - mondta Skarlet, akit a Korrespondent.net hírportál idéz...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Átadták a beregardói Perényi Kultúrkúriát

Ünnepélyesen átadták a Beregardóban található Perényi Kultúrkúriát szeptember 23-án. A XVIII. századi épület legjelentősebb birtokosa a Perényi család volt. Az épületet 2016-ban vette bérbe a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. Az épületben két állandó kiállításként megtekinthető a „Perényiek 1271-” (A Perényi család három ágának története) c. kiállítás és a Perényi Zsigmond életét bemutató grafikai kiállítás, amit Szeifried Zoltán festőművész készített. Ezenkívül a Kultúrkúria helyet ad a főiskola által alapított Tulipán Tanoda magyar népzenei és népművészeti iskolának, valamint a Pro Cultura Subcarpathica (PCS) civil szervezet kulturális rendezvényeinek, kézműves foglalkozásainak, borkóstolóinak, valamint gasztrokulturális eseményeinek. Az Egán Ede Szakképzési Centrum és a főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének egyik gyakorlólhelye is lesz...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Interjú: „Fontos fenntartani a jó viszonyt a nemzetiségek között”

Kékesi Sándor a felső-Tisza-vidéki Técső magyarságának egyik meghatározó személyisége. Polgárjogi aktivista, elkötelezett közösségépítő ember, aki mindent megtesz a helyi magyarság kulturális életének fenntartásáért. Több mint tíz éve a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Técsői Alapszervezetének elnöke, emellett a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány felső-Tisza-vidéki regionális irodájának főreferense. Valóban, ami azt jelenti, hogy a Felső-Tisza-vidék három járását lefedve – Huszti, Técsői és Rahói [...] Nőtt-e a szórványban az igény a magyar programok iránt? – Igen, az oktatási-nevelési pályázatokon is látjuk, hogy egyre többen adják magyar iskolába a gyermekeiket. A szórványban is egyre népszerűbb a magyar nyelv, népszerűbbek a magyar programok, a magyar iskolák, egyre több vegyes házasságban élő fiatal fordul vissza a magyar gyökereihez. – Az elmúlt harminc év távlatából hogyan látja a magyarság helyzetét Técsőn? – Sajnos még mindig erős a kivándorlás...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)